

ANA MARÍA VIEIRA s-a născut la 11 februarie 1943 în Santiago de Chile. Poetă și prozatoare, a moștenit dragostea pentru literatură de la mama sa, scriitoarea Lina Vera Lamperin. Este licențiată în sociologie la Universidad de Chile.

Ana Maria Vieira a publicat mai multe volume de poezie dintre care menționăm *Pielago* (1996; a doua ediție - volum tipărit și CD: 2005), *Peligros posibles* (1999), *Por tan Profundo* (2006), *Fado de la Vendimia* (2007) și volumele de povestiri *El color de la memoria* (2002) și *Doble Misiva* (2004).

Poeme și povestiri ale sale au fost premiate și publicate în antologii, dintre care menționăm „Lucarna” (1995), „Mujeres en la Poesía Chilena actual” (2000), „Guía de la poesía erótica en Chile” (2000), „Mujeres frente al mar” (2005), „Mujeres al desnudo” (2005), „Palabra Encendida” (2007), „Palabra Peregrina, 13 mujeres poetas de Chile” (Editorial Semejanza, 2007), „Estigmas de luz” (Argentina, 2007), „Jardín Nocturno” (2007), „Lírico Enjambre Hispanoamericano” (2007), “El Libro de la lluvia” (2007), Antología chilena del Haikú Clásico” (2009), și în diferite reviste literare dintre care amintim: Licantropía, Correo de la Poesía, Safo, La Hoja Verde, Francachela, Portal.

Este membru al *Sociedad de Escritores de Chile (SECH)*, al *PEN Club Chile*, și al mai multor asociații și grupuri literare printre care amintim „La Víspera”, „Tras la Senda de Gabriela”, „Centro de Estudios Literarios Lina Vera Lamperein”, „Ateneo de Santiago”, „Fuego de la Poesía”, Asociación de Editores Independientes, Asociación de Escritores Italo-Chilenos.

Ana María Vieira este director al editurii Semejanza. Promotor cultural entuziast, a participat la numeroase întâlniri poetice naționale și internaționale, târguri de carte și lecturi poetice în Guadalajara, Buenos Aires, și Santiago.

În prezent conduce atelierul literar „Jardín de Letras”, la colegiul Javiera Carrera.

EDITORUL

SUNTEM ȘI APĂ, CE IZVORĂȘTE VIE

Prin prezentul volum, scriitoarea Ana Maria Vieira ne invită să facem un popas pentru a asculta împreună murmurul Apei și a trăi pentru o clipă acest vis al Apei, într-un pelerinaj în care Apa ne este tovarăș de drum.

Aceasta, pentru a cunoaște și prețui mai mult viața, cu bucuriile și cu încercările ei, cu amintirile copilăriei reîmprospătate de memoria Apei, cu emoțiile și entuziasmul tinereții trezite de sufletul Apei, cu responsabilitățile privind faptele și gândurile noastre inspirate de spiritul Apei și cu iubirea veșnic prezentă în tot ceea ce înseamnă viața Apei și a noastră, de asemeni.

Apa constituie pentru poetă o forță misterioasă ce ne susține și sursă continuă de inspirație. Marea, puternică în zbaterea ei neconținută, fascinantă, dezvăluindu-și nebănuite fațete ale splendorii sale celui ce o privește cu atenție, este descrisă în mai multe poezii: „Însuflețit explodează în rafale de apă,/ spumă-lumină printre stâncile de neclintit/ rezistând la lovitura albastră primită pe umeri” (*Bivolul cel mare*); „Marea nu are chip. Doar o aromă verde în detunăturile ei” (*Stâncă în mare*); „Totul a fost spus:/ nu ne mai rămâne decât să-i iubim spuma rece/ înainte ca luna să o ducă cu ea” (*Mare*).

Predispoziția poetei pentru melancolie, dar și pentru analiza minuțioasă a ceea ce se întâmplă în natură, în societate, în viața de zi cu zi, prin prisma experienței sale profesionale dar și a sensibilității sale, se îmbină armonios în reflecții asupra condiției umane: „Să locuiești în creasta unui val./ Să privești lumea înnebunită/ sau oglindirea ei.” (*Mare magnum*); „Ziua de azi e un astăzi inexorabil” (*Descoperire*); „Nu mai pot adăuga altceva/ la cuvintele nerostite (*Transversală*); Totul e confuz și arde,/ arde în aburul roșu al dimineții” (*Dimineață finală*).

Nostalgia unei copilării fericite, trăite într-o familie în care se simțea iubită, protejată și bine îndrumată („Adesea visez la apele copilăriei mele:/ ape stătătoare refugii vârtejuri” - *Copilărie*), și dragostea pentru cei plecați din această lume, se regăsesc în poeziile din ciclul intitulat *Legături de sânge*: „Deodată, singură./ Lângă masa ta antică,/ vechiul baston” (*Tată*); „Și violetele/ Ce depărtare, mamă!/ Și violetele...” (*Mamă*); „Focurile de toamnă” ale ei/ sunt acele înserări/ pe care flăcările le transformă/ în nașteri noi” (*Focuri de toamnă*), poezie dedicată bunicii sale din partea mamei, scriitoarea Maria Antonieta Lamperein.

„Să mergi pe țărături,/ când nisipul cedează/ sub picioarele desculțe” (*Copilărie*), ne îndeamnă poeta, meditănd asupra evoluției existenței umane: „Încotro ne vom îndrepta? Cu ce textură?/ Extremul se îndepărtează inexorabil/ doar apa țâșnește (...), Dar timpul nu își oprește larga grimasă/ pentru că nu mai are timp/ Acum apa s-a ridicat/ și ne întoarcem/ fără întoarcere” (*VIII. Pacificul de Sud*); „Și suntem și apă:/ apă ce izvorăște vie/ din adâncul roșu al pământului” (*Pampas*); „E mult mai mult:/ întreaga enigmă, muzica,/ timpul și mușcătura timpului/ și trecerea aerului” (*II, Înviere*).

Împliniri în urma perseverenței și a unei vieți trăite sub semnul altruismului și al dragostei, dar și despărțiri inevitabile și suferințe greu de depășit, toate acestea sunt sublimite în poezia sa, sugerându-ne transformarea pe care fiecare dintre noi trebuie să o sufere la un moment dat („Doar atunci vom putea auzi ploaia și/ contempla cu ochi noi/ cum apa/ în cădere/ se și ridică.” - *Tremurul apei*), pentru a aspira la trăirea unui moment al regăsirii și al unității („Dar/ vocile luminii au prevalat/ și toți am fost unul/ mereu în același loc” - *VII. Audiție*); „Și dintr-un început să fiu o apă grațioasă/

ce umple cupa unui vers:/ scufundat în lumină să rămân în final/ și dăruind cu dragoste tot ce-mi aparține/ să îmi imaginez din nou universul” (*Dorință*)

Visul Apei este un mesaj de iubire pe care poeta îl transmite din Chile, prin poeziile sale de o rară sensibilitate și transparență, cititorilor de limbă română. Sunt poezii scrise cu sinceritate, izvorâte din propriile trăiri reflectate în oglinda imaginației sale, din iubirea pentru artă și viață, pentru frumusețea naturii nu doar a universului exterior ci și a celui aflat în interiorul nostru, al tuturor.

ELENA LILIANA POPESCU

Din **PIÉLAGO** (1996; 2005)

Bivolul cel mare

Însuflețit explodează în rafale de apă,
Spumă-lumină printre stâncile de neclintit
rezistând la lovitura albastră primită pe umeri.

Se năpustește cu coarnele sale transparente,
strălucește în opale, șarpe al algelor,
limbă ce mugește pe esplanada umedă.

Și în acest apus, nori întunecați filtrează raze
ale unui soare în amurg ce se arată uneori
vigilent în zbaterea apelor.

Munții înspumați, podurile de fum viu,
răsuflarea animalică a crăpăturilor
pe unde alunecă granulele de sare.

Totul s-a pus la cale într-un sunet de catastrofă.

Stâncă în mare

Marea nu are chip.

Îi străbat bolțile,
pipăi tunele de tunet
în cercuri goale
de sare ploioasă.

Marea nu are chip.
Doar o aromă verde în detunăturile ei.

Descoperire

pentru Maria Gloria

Sunt unele lucruri
care ar putea să nu fie triste:
vălul amiezii la fereastră,
o femeie se apleacă deasupra pianului,
glastră albastră, Tagore,
covorul impecabil,
un câine steril întorcându-se din ploaie,
florile ruginite.

Ziua de azi e un astăzi inexorabil.

Ușa este întredeschisă:
un trup atârână pe scări.

Mare

Totul a fost spus:
nu ne mai rămâne decât să-i iubim spuma rece
înainte ca luna să o ducă cu ea.

Grabă

Cobor în fugă scările
ca să ajung din urmă soarele:
este ceasul când se ascunde după stâncă

unde visele mor
când nu sunt visate.

Transversală

Nu mai pot adăuga altceva
la cuvintele nerostite

acelea pe care doar le ghicim
sub curgerea apei

silite să tacă.

Aer sărat

Oțelul mării îmi taie ochii
îmi perforează respirația cu algele sale

Înșfăcat
își întinde mantia pentru a mă desface

Sau oare vrea să-mi adăpostească trupul
într-o îmbrățișare fără de lacrimi?

Dute-vino

O pulpă de sânge în gol,
un viitor bătrân.

Căldura mâinii mele în apus,
viziunea norilor ce se răspândesc.
Conștiința de a fi unică și volatilă
la sânul mării.

Pauză

Ape adormite
 îndepărtate
 distante

Se odihnesc pentru totdeauna
 în pupilele tale moarte.

Mare Magnum

Să locuiești în creasta unui val.
Să privești lumea înnebunită
sau oglindirea ei.

Să cobori în moarte.

Un râu

Pietrele se năruiesc
 se învârt

crapă malurile

O bubuitură înnegrită:
sunt bărcile cu încărcătura lor
sunt corbii ce ne privesc
 din apă.

În largul mării

I-am văzut demult:
locuitori fără nume
lari subterani.

Astăzi mi-i amintesc

în răstimpul tăcerii,
când populam vulcani
stinși dureroși,
în văi scufundate
unde lumina nu ajunge.

Obişnuiam atunci să ne jucăm
în scoicile fără ochi ale oceanului:

acolo unde eram în stare să murim.

Dimineață finală

După ce am dormitat anevoie sub un trunchi
văd – orbită fiind –
soarele născându-se în comitatul
unde locuiesc scarabei ruptți,
albine incendiate,
gigantice furnici mergând în zigzag
târând alte cadavre.

Râurile golite în zori
dezvăluie crăpături în albiile lor.
Un miros dens de pești agonizând
de fum acid și maturat.

Pământul se răsucește:
cuțitele,
petalele în ruine,
biii morți în întuneric.

Totul e confuz și arde,
arde în aburul roșu al dimineții.

(I. Nămolul nopții)

Zbatere

Lângă piatră
tu, în noaptea cu lună.
Dezgheț de frunze uscate
în această atmosferă de greieri.

Pentru moment,
rămâne cerul imprecis,
apa determinantă.

Copilărie

Râu ce curge

dăruind în fiecare clipă câte o surpriză.

Uimirea de a fi navigatorul său
și de a descoperi în călătorie
malurile cu parfum de livadă.

Să mergi pe țărmuri,
când nisipul cedează
sub picioarele desculțe.

Și mereu acolo apele sale
liniștite furtunoase
tulburi transparente

Adesea visez la apele copilăriei mele:

ape stătătoare refugii vârtejuri

Răgaz

Acum ascult tremurul frunzelor în apă,
soarele amiezii luminând pietre și codițe de fructe,
o ușoară atingere de greieri speriați
și o tristețe care ce curge din sine însăși
prin zborul fastuos al altor gâze.

Vara la miezul zilei

Vulcani lunatici țâșnesc din coastele mele.

Soarele stoarce picături pe zid.

În acest spațiu roșu golit de coloane
locuiesc vise acoperite cu hârtii
și râsete de altădată.

Fotografie

Știu că există un ochi
Îndreptat spre gâtleejul meu.
Cuvinte ce umplu auzul
și îmi târăsc fragmentele.
O secundă, o zi, o clipă:
lumina dublă alunecă până la fruntea mea
și mă întorc să-mi umplu rătăcirile
cu apă invulnerabilă.